

Адыгэ Мажь

1923-рэ илъэсым
гъэтхакъэм
къыщегъэжъагъэу къыдэкъы

№ 59 (22508)

2022-рэ илъэс

БЭРЭСКЭЖЪЫЙ
МЭЛЫЛЪФЭГЪУМ и 6

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП

къыхэтыутыгъэхэр ыкӀи
нэмыкӀ къэбархэр тисайт
ижъугъотэщтых

WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Бэдзэогъум и 27-р — Адыгеим
къэралыгъо гъэпсыкӀэ иӀэ зыхъугъэ Маф

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Гъэхъагъэхэр ышӀыхэзэ ыпэкӀэ лъэкӀуатэ

Гипсым хэшӀыкӀыгъэу псэолъэшӀыным щэгъэфедэхэрэм якъыдэгъэкӀын фытегъэпсыхъэгъэ заводэу «ВОЛМА — Мыекъуапэ» зыфилорэр 2016-рэ илъэсым къыщегъэжъагъэу Мыекъопэ районым ит псэупӀэу Каменноостскэм къыщызэлъахыгъэу лӀоф ешӀэ. КъыдигъэкӀыхэрэм япчъагъэ хигъахъозэ ыпэкӀэ лъэкӀуатэ. Мы уахътэу экономикэр чӀыпӀэ къин зыщитым заводым илофшӀэн зэрэзэхэщэгъэм, икӀыгъэ илъэсым ягъэхъагъэхэм, санкциехэм ягъэ къекӀыгъэмэ, нэмыкӀхэми афэгъэхыгъэу «Волмэм» игъэцӀэкӀэкӀо пашӀэу Андрей Кургановым гушыӀэгъу тыфэхъугъ.

компанием зыпкъ итэу лӀоф зеришлагъэм имызакъоу, хэхъоныгъэхэр ышӀыхэзэ къырыкӀуагъ. Ар къыдэхъуным лъапсэу фэхъугъэр — псынӀкӀэу джырэ цифрэ аналитикэр шӀыгъэныр, гъэлорышӀэн унэшӀо тэрэзхэр игъом штэгъэнхэр ыкӀи пхырыщыгъэнхэр, къэкӀуапӀэхэр игъом зэхэугъоегъэнхэр.

— Андрей, псэолъэшӀ материал лъэкӀэ зэфэшъхӀафэу предприятием къыдигъэкӀыхэрэм ахэжъугъэхъуагъэу щыта? 2022-рэ илъэсым щэфакӀохэр сыда зэжэщтхэр?

— 2021-рэ илъэсым къыдэдгъэкӀырэ продукции лъэкӀхэм ахэдгъэхъуагъ. ПстэумкӀи штукатуркэ лъэкӀэ зэфэшъхӀафэу 26-рэ къэтэгъэхъазыры: шпатлевкэхэр, клеир ыкӀи джэхэшъоикӀэхэр. Ахэр лӀэкӀэ ыкӀи машинэкӀэ дӀэкъым теплъхъанхэ олъэкӀы. Джащ фэдэу унэ кӀоцӀхэр зэрэзэпаутыхэу псым, машлом апэуцухэу зэфэшъхӀафи 4, егъэубытыпӀэхэр зилэ плиткэшхохэу унэхэр зэрэзэпаутыхэрэу къыдэтэгъэкӀых. ПсэолъэшӀ зэхэгъэкӀухъагъэу къэтшӀыхэрэу зӀкӀэ гъушъэх ыкӀи гипсым хэшӀыкӀыгъэх. Тызхэт 2022-рэ илъэсым, сыдэу хъугъэм, зэхъокӀыныгъэ горэхэр къыздихыщтых. Технологии лъагэхэм адиштэрэ продукцииу щэфакӀохэм ящыкӀэгъэщтхэм якъэгъэхъазырын джы къыщегъэжъагъэу чанэу лӀоф дэтэшӀэ.

— ШъуилофшӀэнкӀэ мэхъанэ зилэхэм ащыщ продукцием илугъэкӀын. лӀкӀыб къэралыгъохэм ябэдзэр шъухахъэу щыта?

— «Волмэм» къыгъэхъазырырэ продукциер анахъэу зерищэхэрэр: канал DIY зыфилорэр (псэолъэшӀ гипермаркет-тышхохэр), шъолъырым иоптовэ щэфакӀохэр ыкӀи псэолъэшӀ организациехэр. Ащ дакӀоу типпродукции итшыным чанэу тыдэлажъэ, къэралыгъо 30-мэ ар алӀкӀэ-тэгъахъэ. ЩэфӀэкӀо анахъ чыжъэу тилэу къычӀэкӀыгъэр Исландиер ары. Ау, гухӀкӀ нахъ мышӀэми, ЕС-м икӀэралыгъохэу къытщыщэфэн фимытхэм мыр ахэт. Ащ пае къэмынэу нэмыкӀ къэралыгъохэм зэрэтфӀэлӀкӀэу тадэлажъэ: Гурыт Азием, Белоруссием, Закавказье.

— ЫпшъэкӀэ къызэрэщытӀуагъэу, экономикэм къыныгъохэр зэрэзэпчыхэрэм епхыгъэу лӀофшӀапӀабэмэ ялэжъакӀохэр лӀагъэкӀынхэ фаеу мэхъу. А лъэныкъомкӀэ сыда шъуилофхэм язытет?

— Типпредприятие зытетыгъэ режимым тетэу, хэхъоныгъэ ышӀынымкӀэ пшъэрылӀэу зыфигъэуцужыгъэхэр зэшӀуи-хыхэзэ лӀофшӀэныр лъегъэкӀуатэ. Тило-фышӀэхэм япчъагъэ дгъэмэкӀэщтыр хэгъэкӀи, ахэм якъыхэхын тыдэлажъэ. Ары пакӀошъ, апшъэрэ ыкӀи гурыт гъэсэныгъэ учреждениехэм зӀпхыныгъэхэр адытилӀэу программэхэр пхыритэщых, шӀэныгъэхэр зылӀкӀэлъхэ ныбжыкӀэхэр къыхэтэхых лӀофшӀэныр мышӀ шылъагъэ-кӀотэнэу.

— Тхъауегъэпсэу, Андрей, гушыӀэгъу укыызэрэтфэхъугъэмкӀэ.

ИШЪЫНЭ Сусан.

— Андрей, шъуилофшӀэн анахъэу зыфэгъэзагъэмкӀэ тиззэдгушыӀэгъу едгъэжъагъэмэ дэгъугъэ.

— «ВОЛМА» зыфилорэр компаниешхоу щыт, куп-купэу зэтеуыгъэу, къэлэ зэфэшъхӀафхэм изаводхэр адэтхэу, европейскэ шапхъэхэм атетэу лӀоф ешӀэ. Мыр анахъэу зыфэгъэзагъэр псэолъэшӀыным щэгъэфедэрэ зэхэгъэкӀухъэгъэ гъушъэхэм якъыдэгъэкӀын. УрысыемкӀэ дӀэкӀхэм ащӀафэрэ (отделочнэ) материалхэм ябэдзэр компаниеу «ВОЛМА» зыфилорэм пэрытныгъэ ылыгъ. Производствэм игугъу къэтшӀымэ, лӀофшӀэныр зэрӀорэр зӀкӀэ зэфэшӀыгъ, автомат шӀыкӀэм тетэу компьютерым гъэцӀкӀэныр реты ыкӀи ар егъэлорышӀэ. ТлӀэгъурэ закъор зӀкӀоцӀыщыхъагъэу хъазырэу къыдэкӀыгъэ продукциер ары.

— ПсэолъэшӀыным шъуипродукции мэхъанэ зилэ чӀыпӀэ щеубыты. Ахэм ябэдзэр сыд фэдэ хэхъоныгъа икӀыгъэ илъэсым илагъэр?

— Унэ кӀоцӀ дӀэкӀхэм ащӀафэрэ материалхэм ябэдзэр Урысыем илъэс къэс проценти 10-м нахъ мымакӀэу щыхэхъо. 2021-рэ илъэсым куп зэфэшъхӀафэу зэрэзэтеуыгъэхэм елтытыгъэу проценти 3-м къыщегъэжъагъэу процент 12-м нэсэу зыкӀыӀэтыгъ.

— Мы уахътэм экономикэм къыныгъохэр зӀпчых. Компанием сыдэушӀтэу ар зехишӀэра?

— «Волмэм» ащ фэдэ къыныгъохэр зӀпчыххэмкӀэ лӀапӀэсэныгъэ иӀэ хъугъэ: 2016-рэ илъэсым щыӀэгъэ кризисыр, пандемием илъэхъан, джы санкциеу къежъагъэхэр. Илъэс зӀкӀэлъыкӀохэм

Льэпкэ проектхэм япхырыщын

Адыгэ Республикэм и Правительствэ зычлэт унэм тыгъуасэ министрэхэм я Кабинет изэлуклэу щыкыуагъэм тхьамэтагъор щызэрхыагъ Адыгеим и Лышхъуэ Къумпыл Мурат.

лофыгъоу зытегушылэштхэм ахагъагъэхэ льэпкэ проектхэм япхырыщын, къралыгъо программэхэмрэ санкцихэм апэшуеклорэ лофтхьабзэхэмрэ зэрагъэцэклэхэр.

Къумпыл Мурат анахъуэ ыналэ зытыригъэтыгъэр Урысые и Президенту Владимир Путиным кыгъэуцугъэ пшэрылхэр эклэ гъэцэклэгъэнхэр, экономикэр зыпкэ игъэуцожыгъэнымклэ ыкли чыплэхэм товархэр къащызышыхэрэм лэпылэгъу ятыгъэнымклэ лофтхьабзэхэр гъэнэфэгъэнхэр ары.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ ипшэрылхэр зыгъэцэклэрэ Клерэцэ Анзаур кызырлыуагъэмклэ, проектхэмрэ программэхэмрэ япхыгъэ зэзэгъыныгъэу зэдашыгъэхэр процент 65-рэ фэдиз мэхъу. Адыгэ Республикэм социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэмклэ щырахъуэхэгъэ унэе программэхэм япроцент 50-мклэ зэзэгъыныгъэхэр зэдашыгъэх, къуаджэхэм яхэхъоныгъэмклэ программэм кыдылхытэрэ лофтхьабзэхэм — проценти 100-клэ.

Хэушхъафыкыгъэу зытегушылагъэхэм ащыщых социальнэ псэулэу заулэхэм яшынклэ ыкли ягъэцэклэжынклэ лофшлэнхэр зэрэклогъэр. Мыщ кыхыуытэх псэулэу Инэм поликлиникэ ыкли Тэхьутэмькыое районым еджэплит ащышыгъэныр. Адыгеим и Лышхъуэ анахъуэ ыналэ зытыригъэтыгъэр еджаплэхэм ягъэцэклэжынк. Ар партией «Единой Россией» ипроектэу Урысые Федерацием и Президент игъо ыльэгъугъэр ары. Мы ильэсым республикэм еджэплэ 9 щэгъэцэклэжышт. А лофшлэнхэр лъагъэклогъэштх, гъэсэнэгъэмклэ псэулэу кыхыащ ильэсым агъэцэклэжыштхэм яспискэ зэхэгъэуцо.

Адыгэ Республикэм псауныгъэм икхъуэхумэнклэ и Министертвэ пшэрылхэр фашигъ республикэ медицинэ колледжым имылку-техникэ базэ нахышлу шыгъэным илофыгъо хэплэнэу. Медицинэ оборудованиагъ, джащ фэдэу псауныгъэм икхъуэхумэн епхыгъэ учрежденихэм медицинэ лэпылэгъур цыфхэм ятыгъэнымклэ

ящыклэгъэ амалэу арагъэгъотыгъэхэр икхъо агъэфедэнхэмклэ пшэрылхэр гъэнэфэгъэхэр фашигъэх.

Адыгэ Республикэм и Лышхъуэ муниципалитетхэм япащэхэм агу кыгъэкыжыгъэ финанс дисциплинэр дэх имылэу гъэцэклэгъэным, бюджетымклэ пшэрылхэр мыукогъэнхэм мэхъанэшхо зэрлэр. Мы ильэсым иапэрэ квартал зэхэуытэгъэ бюджетыр проценти 110-клэ агъэцэклагъ, республикэ бюджетыр — проценти 107,8-клэ. Адыгэ Республикэм финансхэмклэ иминистрэу Виктор Орловым кызырлыуагъэмклэ, ильэсым пыкыгъэ мезищым бюджетым издегъэштэныгъэ къагъэнэжынк альэкыгъ — хъарджхэмрэ хэхъохэмрэ зэфэдиз хъазырых.

Адыгеим и Лышхъуэ къралыгъо заказхэмклэ лофыгъо пстэуми тэрэзэу ягупшысэнхэу ыкли льэпкэ проектхэмрэ къралыгъо программэхэмрэ кыдалытэхэрэр игъом ыкли икхъо гъэцэклэгъэнхэмклэ лофтхьабзэхэр зэшлуахынхэу пшэрылхэр къафишылх.

«Мы ильэсымклэ псэулэу хэу тшылх фаеу итхъуагъэхэр игъом зэшлотхынхэ ыкли гъэцэклэжынк лофхэр тыухынхэ фае. Графикым ынэ шъуитэу лофшлэнхэр жьугъэцэклэх, проектыкхэм ипалгъэм кыныу шъуатехэ, зыгорэклэ уасэхэм къахэхомэ, зэрарэу тхыштыр амал зэрлэклэ нахэ маклэу хъуным пае», — кылуагъ Къумпыл Мурат.

Ащ нэмыклэу пстэуми апэу зэшлохыгъэн фаехэм ащыщых социальнэ пшэрылхэу Адыгеим щыпсэурэ цыфхэм ящылаклэ нахышлу шыгъэным пае рахъуагъэхэр гъэцэклагъэ хъунхэр, экономикэмклэ лофхэм язытет кыклимычыным пае санкцихэм апэшуеклорэ лофыгъохэр зехъэгъэнхэр. Ащ фэгъэхыгъэу къэгъушылагъ Адыгэ Республикэм экономикэ хэхъоныгъэмклэ ыкли сатыумклэ иминистрэу Шэуджэн Заур. Ащ кызырэхыгъэщыгъэмклэ, Урысые Федерацием и

Правительствэ кыдыгъэкыгъэу унашъохэу цыфхэм лэпылэгъу ятыгъэным, предпринимательхэр клэгъэгъушлугъэнхэм, предпритиэхэм ыкли экономикэм иотраслэ зэфэшхъафхэм яшлуагъэ арагъэкыным епхыгъэу щытхэр гъэцэклэгъэнхэ фае.

Гушылэм пае, бизнес цы-

клымрэ гурытымрэ фэгъэклотэныгъэ зыхэлхэ чыфхэр ятыгъэнымклэ программэхэм ягъэцэклэн пэлухъанэу сомэ миллиард 14,3-рэ кыхагъэкыгъ, 2022-рэ ильэсым гъэтхалэм и 1-р къэмысызэ зэдашыгъэгъэ зэзэгъыныгъэхэмклэ фэгъэклотэныгъэхэр къафашыштх. Непклэ республикэм ипредпритие цыкылухэмрэ ыкли гурытхэмрэ ащыщэу 5-мэ ар кызыфагъэфедэагъ, сомэ миллиони 182-рэ ащ пэлухъагъ.

Республикэм лофтхьабзэ гъэнэфэгъэхэр щырахъуагъэх отраслевой секторым лэпылэгъу етыгъэным пае. Мы ильэсым ыклэм нэс планым епхыгъэ уплъэкълунхэр эклэ тырахыгъэх. Уасэхэм амал зэрлэклэ нахэ зыкызырамылэтышттым епхыгъэу ермэлыкхэр ренэу зэхашэх, цыфхэмклэ анахэ мэхъанэ зилэ товархэм ыкли лэзэгъу уцхэм ауасэхэр мафэ къэс ауплэкълух. Мы лъэныкъомклэ лофшлэным кыкырамыгъэчынуу, ермэлыкхэм ахэлажэхэрэри нахыбэ шыгъэнэу Къум-

пыл Мурат игъо къафишылх.

Хэгъэгум и Правительствэ аграриэхэм лэпылэгъу ятыгъэнымклэ игъо къафишылхэу лофтхьабзэхэр агъэцэклэнхэу Адыгеим и Лышхъуэ пшэрылхэр къафишылх. АР-м мэкъу-мэщымклэ иминистрэу Къуанэ Анзаур кызырлыуагъэмклэ, чыгулэжхэм лэпылэгъоу сомэ миллион 68-рэ афатлупшыгъ. Ащ нэмыклэу мы ильэсым езыгъэжъэгъэклэ фермерхэм «Агроклартапым» игрантхэр алэклэгъэхъэгъэнхэмклэ мылькоу афатлупшырэр нахыбэ ашылх (сомэ миллион 73-рэ), джащ

тэрэ лофтхьабзэхэм лъэшэу аналэ атырадзэн фае. 2022-рэ ильэсым компаниэхэу ыкли организациехэу ныбжыкылэхэр лофшлэ зыштэхтхэм къралыгъо лэпылэгъум щыгугъынхэм иамал ялэшт. Зигугъу тшырэр ильэс 30-м шомыкыгъэ цыфхэм лофшлэн ягъэгъотыгъэныр ары.

Джащ фэдэу мы зэлуклэм аналэ зыщатырагъэтыгъэ лофыгъохэм ащыщых псыр кыдэмыкыным ыкли машом зыкыштэным ищынагъо щымылэным зэрищыкылагъэм тетэу зыфагъэхъазырынымклэ зигъо лофыгъо-

фэдэу унэгъо былымэхэу фермэхэм заушъомбгъуным пае лэпылэгъу афэхъуэгъэх (сомэ миллион 40).

Хэушхъафыкыгъэу зытегушылагъэхэр цыфхэм лофшлэн ягъэгъотыгъэнымклэ лофхэм язытет ары. Мы лъэныкъом фэгъэзэгъэ Гъэлорышлэлэм ипашэу Галина Цыганковам кызырлыуагъэмклэ, ильэсыр кызыхыагъэм кышыублагъэу лофшлэн зымыгъотэу къалытагъэр нэбгырэ 1034-рэ, ау вакансие мини 6,5-м ехъу шылэу агъэунафыгъ. 2021-рэ ильэсым шылэ мазэм и 1-м ехъулэу лофшлэн зымыгъотэу атыгъагъэр проценти 5,2-рэ хъуштыгъэмэ, 2022-рэ ильэсым мэлылфэгъум и 1-м ехъулэу ар кылыхыгъ процент 0,8-м нэсэу.

Адыгеим и Лышхъуэ обществэнэ лофшлэнхэм язэхэщэнклэ нахэ чаныгъэ кызыхагъэфэнэу пшэрылхэр афишылх. Бизнесым кыхэкылырэр нахыбэ шыгъэным ыкли лофшлэлэ чыплэхэр къэгъэнэжыгъэнхэм апае лэпылэгъу ятыгъэныр кыдэзылхы-

хэр. МЧС-м и Гъэлорышлэлэу Адыгэ Республикэм щылэм ипашэу Станислав Илюценкэм кызырлыуагъэмклэ, псыхъохэм янэпкхэр гъэкъэбзэгъэнхэмклэ муниципалитет пэпчэ лофшлэнхэр ащызэшлуахынхэ фае, ащ нэмыклэу хэлитэкхыуэлэхэри хэбзэ гъэнэфэгъэу щылэхэм, шапхэхэм адиштэнхэу щыт.

Зэлуклэм ильэхъан Адыгеим и Лышхъуэ гидротехническэ псэулэхэр зиунаехэм ягъэнэфэнклэ, республикэм ицыф псэулэхэр кымафэм ыуж зыпкэ игъэуцожыгъэнхэмклэ пшэрылхэр заулэ къафишылх.

Общественнэ чыплэхэр, мэхэм къапэлэуль шьолхырхэр укыбзыгъэнхэмклэ, зетегъэпсыхъэгъэнхэмклэ лофтхьабзэ гъэнэфэгъэхэр зэшлохыгъэнхэ зэрэфаем Къумпыл Мурат аналэ тыраригъэдзагъ. Мэлылфэгъум и 16-м республикэ шыхыаф зэхашэнэу рахъуагъ.

АР-м и Лышхъуэ ипресс-кыулыкыу

Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Нахь афагъэпсынклӕгъ

Къэралыгъо фэло-фашӕхэр пӕлудзыгъэ шыклӕм тетӕу цыфхэм афӕгъэцӕклӕгъэнхэм клӕщакӕ фӕхьугъэр УФ-м и Президентӕу Владимир Путинӕр ары.

2020-рэ илъӕсым коронавирӕнӕм зызыриушӕомбгъурӕр русыклӕм зызыриушӕомбгъурӕр къӕгъӕуцугъӕным фытегъӕпсы-хъӕгъӕ унашӕоу кышлыгъӕхэм

ар ащыщыгъ. Блӕкыгъӕ илъӕсым УФ-м и Федеральнӕ Зӕлукӕ фӕклорӕ Джӕпсалӕу В. Путинӕм кышлыгъӕм ар хабзӕ хъуным Правительствӕм ыналӕ щыты-рыригъӕдзагъ.

Президентӕм иунашӕо агъ-цаклӕзӕ, социальнӕ лӕпылӕгъуэхэм ащыщхэр пӕлудзыгъӕ шыклӕм тетӕу кылыккӕухэм агъӕпсы хъугъӕ. Гуцылӕм пае, ны мыл-кум исертификат, илъӕси 3 — 7,

8 — 17 зыныбжӕ клӕлӕцыкӕлӕхэр зӕрыс унагъохэм къэралыгъо лӕпылӕгъоу кӕратыхэрӕр.

УФ-м лӕфшӕлӕнымклӕ ыкӕи цыфхэр социальнӕ кӕуухъумӕ-гъӕнхэмклӕ Министерствӕм кы-зӕритыгъӕмклӕ, федеральнӕ, шӕолъыр ыкӕи муниципальнӕ социальнӕ лӕпылӕгъуэхэм ягъӕ-псын цыфхэм афӕгъӕпсынклӕ-гъӕным фӕгъӕхыгъӕ хӕбзӕгъӕ-уцугъӕм ипроект агъӕхъазырыгъ.

Ащ кызырӕцилорӕмклӕ, пособие е фӕгъӕклотӕн кызытефӕхэрӕр МФЦ-м еклӕлӕнхӕшӕ лъӕу тхы-лъыр атынӕу ары нылӕп ищыкӕ-гъӕр, къэралыгъо фӕло-фашӕхэм япортал агъӕфедӕми хъуцт.

Джаш фӕдӕу ахэм ягъӕхъазы-рын пӕлӕу пылӕыр агъӕклӕкыгъ, унагъом ахъӕу кыфӕклӕощыр зыфӕдизымрӕ ар кызыцатӕлуп-щыцт уахътӕмрӕ пӕшлорыгъӕшӕу лъагъӕлӕсын фае.

Ны-тыхэмклӕ ӕрыфӕгъуцт

Илъӕс заулӕклӕ узӕклӕлӕбӕжмӕ, сабыеу еджаплӕм чӕхъащтхэм янӕ-ятӕхэм щылӕ мазӕм кышӕгъӕжъагъӕу еджаплӕм щарагъӕтхынхӕ фӕягъ. Урысыем ичӕплӕ зӕфӕшхъафхэм ны-тыхэр нӕф кӕмышъызӕ еджаплӕм зӕрӕклӕощтыгъӕхэр, чӕзыур зӕраубытыщтыгъӕр, цыфыбӕ зӕрӕщызӕлукӕщтыгъӕр телевизорым кыгъӕлӕагъоу бӕрӕ кыхӕкыгъ.

Фӕтӕрыбӕу зӕхӕт унӕ 14 атыгъ

Урысыем и Президентӕу Владимир Путинӕм УФ-м иминистрӕхэм я Кабинет пшӕрылӕ фишлыгъ кӕлӕгъӕ-псынӕм епхыгъӕ тхӕпӕхэм ягъӕхъазырын нахь ӕрыфӕгъу ашлынӕу. Ащ фӕдӕ еклӕлӕклӕм ишӕагъӕклӕ псӕуплӕхэр зышлыхэрӕм нахь псынклӕу лӕпылӕгъу афӕхъунхӕ алъӕкыцт.

Унӕхэр зышлыхэрӕм чыгу лӕххэр аратыщтых, ищыкӕлӕгъӕ хъумӕ, чыгур бӕджӕндӕу зӕралыгъым фӕгъӕхъыгъӕ зӕзӕгъыныгъӕм ипӕлӕ лъагъӕклотӕ-щт. Тхӕпӕу бгъӕхъазырын фаер нахь макӕ хъуцт, псӕолӕшлынӕм хӕцагъӕхэм фӕгъӕклотӕ-ныгъӕхэр ялӕщтых.

АР-м псӕолӕшлынӕмклӕ, транспортымклӕ, псӕуплӕ-коммунальнӕ ыкӕи гъогу хъызмӕтымклӕ и Министерствӕ кызырӕщӕлӕагъӕмклӕ, Адыгеим псӕуплӕу щашӕырӕм хӕгъӕхъогъӕныр пшӕрылӕ шхъӕлӕхэм ащыц. Мы илъӕсыр пштӕмӕ, **непӕрӕ мафӕм ехъулӕу фӕтӕрыбӕу зӕхӕт унӕ 14 шӕолъырым щатыгъ.** Псӕуплӕхэм яшлын пӕлухъ-гъӕ мылӕкум цыфхэм яахъщи хӕлӕ. Зигугъу кӕтшыгъӕ **унӕхэм фӕтӕр 1428-рӕ кӕадыхӕлӕ-тагъ, квадратнӕ метрӕ мин 56,04-рӕ арылӕ.**

Программӕу «Псӕуплӕр» зыфилорӕм игъӕцӕклӕн кыдыхӕлӕытагъӕу пшӕдӕкӕлӕжъӕу ыхъырӕмклӕ гъунӕпкӕ гъӕнӕфагъӕ зилӕ обществӕу «Базалът» зыцӕм псӕуплӕ комплексӕу «Гагарина-1-м» дыхӕ-тӕу фӕтӕр 222-рӕ зыхӕт унӕ ешлы. Ащ зӕклӕмклӕи квадратнӕ метрӕ мин 15 фӕдиз илӕыцт.

2021-рӕ илъӕсым цыфхэм ямылӕкуи хӕлӕу псӕолӕшлӕхэм фӕтӕрыбӕу зӕхӕт унӕ 22-рӕ ашлыгъ, ахэм квадратнӕ метрӕ мин 100-м ехъу арылӕ, зӕклӕмклӕи фӕтӕр 2422-рӕ мӕхъу.

Игъом гъӕзетхӕмрӕ журналхӕмрӕ шъуакӕлатх

2022-рӕ илъӕсым иятӕонӕрӕ клӕлӕныкӕо кӕалукӕлӕщт гъӕзетхӕмрӕ журналхӕмрӕ яклӕтхэн мӕлылфӕгъум и 1-м рагъӕжъагъ, мӕкьюогъум и 28-м нӕс лӕфтхъабзӕр лъагъӕклотӕщт.

Гупчӕ тедзӕгъу шхъӕлӕхэм мӕкьюогъум и 15-м нӕс шъуакӕлӕтхэн зӕрӕшӕулӕкыцтым шъуна-

лӕ тешӕотӕгъадзӕ. Мыекъуапӕ ипochtӕу мыщ фӕдӕ чыплӕм щылӕм тедзӕгъуэхэм шъуашыкӕлӕтхӕшъуцт: **385000, Адыгӕ Республик, кӕ. Мыекъуапӕ, ур. Краснооктябрьскӕр, 20.**

2022-рӕ илъӕсым мӕлылфӕгъум и 4-м кы-щӕгъӕжъагъӕу мӕлылфӕгъум и 14-м нӕс фӕгъӕ-клӕтӕныгъӕ зилӕ уасӕклӕ тедзӕгъуэхэм Адыгӕ Республикӕм исыд фӕдӕрӕ почтӕ шъуашыкӕлӕ-хӕшъуцт, **podpiska.pochta.ru** зыфилорӕ сайтри ащклӕ кызыфӕжъугъӕфедӕн шъулӕкыцт.

лӕхъӕзӕхӕлӕ обществӕу «Почта России» Адыгӕ Республикӕмклӕ и Гъӕлорышлӕплӕ шлушлӕ лӕфтхъа-бзӕу «Дерево добра» зыфилорӕм шъухӕлӕжъӕнӕу, клӕлӕцыкӕлӕхӕмрӕ нӕжъ-лужъхӕмрӕ зыщӕлыгъхӕрӕ унӕхӕу республикӕм итхэм лӕпылӕгъу шъуафӕхъу-нӕу кышӕоджӕ.

Тӕ тиджаплӕхэм ащыщхӕми (анахъӕу «продленкӕ» зилӕхэм) ащ фӕдӕу цыфыбӕ кӕякӕуалӕщтыгъ. Ау 2020-рӕ илъӕсым кы-щӕгъӕжъагъӕу джы еджаплӕм апӕрӕу чӕхъащтхэр мӕлылфӕгъум атхынхӕу рагъӕжъӕ. Мы илъӕсым имӕлылфӕгъу мазӕ и 1-м кышӕгъӕжъагъӕу Урысыем ичӕплӕ заулӕхэм афӕдӕу Адыгеими сабыеу а 1-рӕ классым клӕощтым янӕ-ятӕхэм ялӕу тхылӕхэр къэралыгъо фӕло-фашӕхэм ахӕтӕу агъӕпсынхӕ алъӕкынӕу амал ялӕ хъугъӕ.

АР-м гъӕсӕныгъӕмрӕ шӕныгъӕмрӕклӕ и Министерствӕ илӕфылӕу Бзӕсӕжъ Зӕрӕ кызырӕлӕагъӕмклӕ, сабыир зыщыпсӕурӕ чыплӕм епхыгъӕ еджаплӕм укӕлӕнӕш, ащ лъӕу тхылӕри щыптхын уфит. Арыш, амалӕу щылӕ хъугъӕм лӕфыр нахь кыгъӕлӕсынклӕщт.

Лъӕу тхылӕыр къэралыгъо фӕло-фашӕхэм ахӕтӕу мӕкьюогъум и 30-м нӕс птын уфит. Ау клӕлӕцыкӕлӕм янӕ-ятӕхэм кыхӕхыгъӕ еджаплӕм, зыщытхыгъӕм емылӕытыгъӕу, ратынӕу фаехэмӕ, лъӕу тхылӕыр бӕдзӕогъум и 6-м кышӕгъӕжъагъӕу лӕныгъом и 5-м нӕс атын фае. Еджаплӕу сабыир зӕратынӕу фаехэм чӕсынӕу щытыр имыкӕугъӕ зыхъукӕ, ар ыштӕн ылӕӕкыцт.

Еджаплӕхэм япӕцӕ зырызхэм зӕралытӕрӕмклӕ, лӕфыр ащ нахь кыгъӕлӕпсынклӕщт, чыплӕмклӕ кӕямыпхыгъӕ еджаплӕм исабыл езыты зышлӕогъохэр нахь макӕ хъунхӕу ахэр мӕгугъӕх.

Онлайн шыклӕм тетӕу тхыгъӕ лъӕу тхылӕыр зыптхыхӕклӕ, сабыим итхылӕхэр (оригиналхэр) еджаплӕм пхынхӕ фае. Ащ ыуж о «уиунӕе кабинет» сабыир аштагъӕмӕ е амыштагъӕмӕ кӕӕбарыр кыхъащт.

СИХЪУ Гоцнагъу.

Ятхьаматэ зэблахъугъ

Юфтыабзэм шюльыр отделением и Совет итхьаматэу Осман Альберт шыахъыгъ. А йэнатлэр ыпэкIэ ыгъэцакIэщтыгъ Александр Лобода.

АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм хэбзэгъэуцунымкIэ, законностымкIэ ыкIи чыплэ зыгъэлорышIэжыплэхэм ялофхэмкIэ икомитет итхьаматэу,

Партиёу «Справедливая Россия» зыфиорэм ишюльыр отделениеу АР-м щыIэм джырэблагъэ зэхэсыгъо илагъ. Партием хэхьэрэ нэбгырэ 22-м щыщэу 20-р къекIоллагъ.

партиёу «Справедливая Россия» зыфиорэм ифракцие итхьаматэ-щтыгъэ Александр Лобода ЮфшIэнэу зэрихьагъэмкIэ зэрэфэ-разэхэр шюльыр отделением и Совет хэтхэм къыралотыкIыгъ.

Джащ фэдэу партием итхьаматэу Сергей Мироновым ыцIэкIэ рэзэныгъэ тхылхэр шюльыр отделением хэтхэм партием игупчэ Аппарат и Къыблэ-Поволжье шюльыр отдел ипачэу Н. Кузнецовым аритыжыгъэх.

Партием ишюльыр отделение и Совет ыкIи уптэкIун-лэйтэн комисиём хэтыщтхэр кIэу хадзыжыгъэх, ахэр нэбгырэ 12 мэхъу.

Осман Альберт Крас-

ногвардейскэ районым ит къуаджэу Хьати-къуае 1971-рэ илъэсым щылэ мазэм и 22-м къыщыхъугъ. Гурым еджанIэм ыуж Адыгэ къэралыгъо кIэлэгъэ-джэ институтым чIахы, «Физическое воспитание» зыфиорэ сэнэхъатыр иIэу 1991-рэ илъэсым къыухыгъ. ЯтIонэрэ апысэрэ гъэсэ-ныгъэр юриспруденци-емкIэ 2016-рэ илъэсым зэригъэгъотыгъ.

ЮфшIэн гъогу физическэ культурэмкIэ кIэлэгъаджэу 1991-рэ илъэсым ригъэжыагъ, район администрациём лутыгъ. 2011-рэ илъэсым АР-м ЮфшIэ-нымкIэ ыкIи социальнэ хэхьоныгъэмкIэ иминистрэ иапэрэ гуаджэу, нэужым иминистрэу Юф шылагъ. 2017 — 2020-рэ илъэсхэм муниципальнэ образованиеу «Красногвардейский район» зыфиорэм ипэцагъ.

ЮфшIэн зэфэшхьафхэр егъэ-цэкIэфэхэ ведомственнэ дипломхэмкIэ, щытхъу тхылхэмкIэ къыхагъэщыгъ.

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

ТхылъыкIэхэр

Лъэпкъыр зыухъумэрэр иакъыл

«Чыр цынынэзэ къауфэ, кIалэр цыкIузэ агъасэ» еIо адыгэ гуцылэжым. Ащ къеушыхъаты пасэу ебгъэжэнышъ, сабыир пIлун ыкIи улэжын зэрэфар.

Къын зыхэмыл Юф гори щылэп, ау цыфым иплун пстэуми анахъ хьылъ.

ЦыфыкIэм — кIэлэцыкIум уишъыпкъэу удэлэжъэн зэрэфар хэткIи нафэ, ау ащ иакъыл зыфигъэлорышIэжышъоу ебгъэсэныр зы мэфэ Юфэп, етIани ежъ-ежырэу хэти зэрэдалоу, зэрэулоу, зэрэзыфэсакъыжрэм, илэгъухэм зэрэфэдэщтым, ауж къызэримынэщтым, адыригъаштэу, ыпэкIэ плъэныр ыкIи кIоныр фызэшIокIыныр — апэрэ.

Адыгэ лъэпкъ плуныгъэмкIэ анахъ мэхъанэ зилэр гуцылэр ары. Цыфым иплун-лэжын адыгэхэмкIэ Юфыгъошхоу гъунэ зылъафэу щытыгъ: IокIэ-шIыкIэхэм, зекIокIэ-гъэпсыкIэхэм, шэн-хабзэхэм арыгъуазэхэзэ, сабыир цыфы хъуным дэлажыщтыгъэх. ЛъэныкъуабэкIэ кIэлэ-цыкIухэм афэсакъыштыгъэх. «Быдзыщэм кушъэхэлъыр егъэщэлъы» аIоти, цы-кIужынем ар куцI зэрэфэхъурэр къагу-рылоу, ным ишхэн-гупсэфынкIэ егугъу-щтыгъэх. Кушъэр сабыимкIэ чыепIэ къодыеп, ащ эцци мафи хэпхагъ, ау цыкIур къызыушкIэ, къыхахы зырагъэ-ужы. «Iэм тес сабыим ышъуи ыли хахъорэп» алоштыгъ, сыхъат зытIо за-лыгъкIэ, хапхэжыштыгъ. Пхъэм хэш-ыкыгъэ кушъэр гупсэфыплэ хъуным пае сабыим иплэшхьагъ Къурлан цыкIу шэкI тебзэ иIэу чIалъхъэщтыгъ. Илъэсрэ ыкIи ащ къехъоу сабыир кушъэм хэлъыштыгъ, ыпкъ зэнкIэным, ышхырэр тэрэзэу пкъы-рыхъаным апае.

КъэхъугъакIэм апэрэ мафэхэм ыкIи

хахъоу зыригъажьэрэм, къешIэкигъэхэр дэгущылэх, сабий дахэу нэфынэр унэм къызылхъагъэм гъэшIуабзэр пагъохы. Ауэ, цыкIум быдзыщэм кIыгъоу ины-дэльфыбзэ Юфэ. Ащ мэхъанэшхо иI.

Адыгэхэм илъэсишъэ пчъагъэм анахъ мылкъушхоу, гушъхъэлэжыгъэ инэу зэуагъэклагъэм апэрэр адыгэ гуцылэж-хэр ары. Ахэр акъыл закIэх, зафэх, щэрыох, гупшысэшхо ахэгоцагъ. Ахэр ини цыкIуи ашIэ зыхъукIэ, лъэпкъ гупшысэри нахъ пытэщт. Адыгэ гуцылэж-хэм ыкIи Iорлуатэхэм ямэхъанэ къагу-рылоу, зие адыгэ лъэпкъым ыпашхъэ а зэкIэ джыри ралъхъажымэ ашIоигъоу шIэныгъэлэжъхэу Цуекъо Нэфсэтрэ Мхцэ Бэлэрэ тхылъыкIэу «Губзыгъагъэм ипсынэкIэчхэр» зыфиорэр зедатхыгъ. Ар бзищыкIэ — адыгабзэкIэ, урысыбзэкIэ ыкIи инджылызыбзэкIэ тхыгъэу къыда-гъэкIыгъ. Тхылъым адыгэ гуцылэжэ 1636-рэ къыдэхъагъ, ахэр алфавит зэкIэлъыкIуакIэм тетэу адыгабзэкIэ, етIанэ урысыбзэкIэ ыкIи инджылызыб-зэкIэ къыщытыгъэх. Филологие шIэны-гъэхэмкIэ докторэу Цуекъо Нэфсэтрэ филологие шIэныгъэхэмкIэ кандидатэу Мхцэ Бэлэрэ адыгэ гуцылэжхэр уры-сыбзэкIэ зерадзэкIыгъэх. Инджылызы-бзэкIэ зэзыдзэкIыгъэхэр Кубэщыч Сафьят.

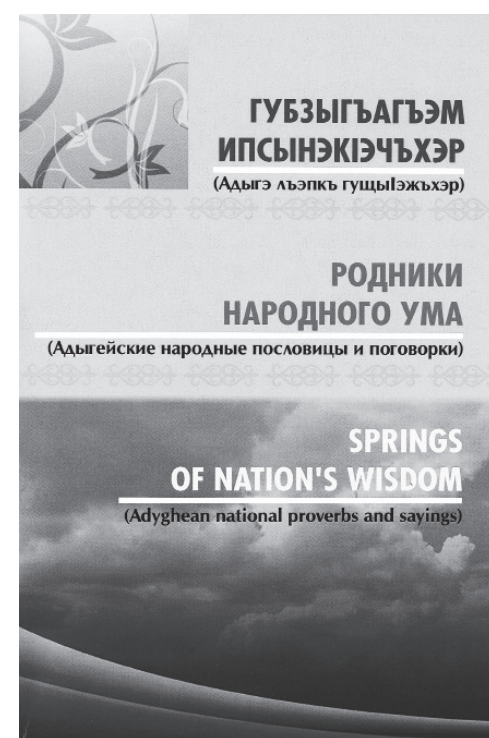
Адыгэ гуцылэжхэм, Iорлуатэхэм ижырэ адыгэ лъэпкъым мы чIым зы-щыпсэурэм къыщегъэжыагъэу акъылы-гъэ-губзыгъагъэу ылэжыгъэр ахэлъ.

Тхылъым адыгэ гу-щылэжэ 1636-рэ къыдэхъагъ, ахэр алфа-вит зэкIэлъыкIуакIэм тетэу адыгабзэкIэ, етIанэ урысыбзэкIэ ыкIи ин-джылызыбзэкIэ къыщы-тыгъэх.

Арышъ, ахэр осэшIу зилэх. Ахэм щылэкIэ-псэукIэм хэлъыр ыкIи цыфэу щылэныгъэм ипчэгу итым идунээепллы-кIэ ащыгъэунэфыгъ. Къызэлутхын тхы-лпыр: «А зы гуцылэр тIо къэмылу, къэпIо-гъэхэмэ, гъэцакIэ» — адыгабзэ, урысы-бзэкIэ — «Одно и тоже слово дважды не произноси, сказавши, выполни». Мыщ къыкIэлъэкIо инджылызыбзэри.

НэкIубгъо пэпчэ джащ фэдэу гуцылэжэ зэфэшхьафхэмкIэ ушъагъэ, ахэм ушъый-гъэсэпэтхыдабэ ахэлъ. Анахъэу мы ЮфшIагъэм уасэ къэзытырэр къы-дэхъагъэр зэкIэ бзищкIэ къызэрэтыгъэр ары.

Цуекъо Нэфсэтрэ Мхцэ Бэлэрэ ят-хылъыкIэу «Губзыгъагъэм ипсынэкIэч-хэр» цIэу зыфашыгъэр жъи, кIи лъэшэу ящыкIагъ, сыда пIомэ ахэм акъыл зыжыгъэр, къабзэр, куур ахэгоцагъ. Ахэр тшIолофэу зэдгъашIэхэу, дгъэ-

федэхэмэ, тыгъошэщтэп, тыхэукошэщтэп, гуцылэжхэм уиакъыл хагъэхъошт, уицIы-фыгъэ напэ алэтышт.

ТхылъыкIэм «Гъогу мафI» фэтэлэ, иавторхэм псауныгъэрэ гъэхъэгъагIэ-хэмрэкIэ тафэлъало.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иунашъу

Адыгэ Республикэм хэдынхэмкӀэ и Гупчэ комиссие
кӀэу хэхащтхэм ягъэнэфэн зэраублагъэм ехыллагъ

Адыгэ Республикэм хэдынхэмкӀэ и Гупчэ комиссиеу джырэ нэс лӀф зышлагъэм иполномочиехэмкӀэ пӀалъэу илэр зыкӀыгъэм кыхэкӀэу Адыгэ Республикэм и Законэу N 129-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм хэдынхэмкӀэ и Гупчэ комиссие ехыллагъ» зыфилоу 1999-рэ илъэсым мэкъуогъум и 1-м кыдэкӀыгъэм тегъэпсыхьагъэу Адыгэ Республикэм хэдынхэмкӀэ и Къэралыгъо Совет — Хасэм **унашъо ешы:**

Адыгэ Республикэм хэдынхэмкӀэ и Гупчэ комиссие кӀэу хэтыщтхэм ягъэнэфэн ублэгъэнэу, мыщкӀэ Федеральнэ законэу N 67-р зытэтэу «Урысые Федерацием ис цыфхэр хэдынхэм ыкӀи референдумым ахэлэжънхэмкӀэ гаран- тие шъхалэхэм яхыллагъ» зыфилоу 2002-рэ илъэсым мэкъуогъум и 12-м кыдэкӀыгъэр, джащ фэдэу Адыгэ Республикэм и Законэу N 129-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм хэдынхэмкӀэ и Гупчэ комиссие ехыллагъ» зыфилоу 1999-рэ илъэсым мэкъуогъум и 1-м кыдэкӀыгъэм ия 5-рэ статья лӀубытыплэ шыгъэнхэу.

2. Адыгэ Республикэм хэдынхэмкӀэ и Гупчэ

комиссие хэхащтхэм якандидатурэхэм ятхылъхэр Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм мы унашъор кызыхаутыгъэм кы- щегъэжъагъэу мэфэ 30-м нахыбэ тырамыгъа- шӀэу лӀагъэхъанхэу.

3. Адыгэ Республикэм хэдынхэмкӀэ и Гупчэ комиссие хэтыщтхэм ягъэнэфэн илофыгъо зы- шуихынэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм икомитетэу хэбзгъэуцугъэм, чыплэ зыгъэлорышлэжъныным ялофыгъохэм афэ- гъэзагъэм пшъэрыл фэшлыгъэнэу.

4. Мы унашъор Адыгэ Республикэм цыф жъугъэхэм къэбарыр алыгъэлэсыгъэнымкӀэ итедзӀлэхэм алӀкӀэгъэхъгъэнэу.

5. Заштэрэ мафэм щыублагъэу мы унашъом кӀуачӀэ илэ мэхъу.

**Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо
Совет — Хасэм и Тхьаматэу
Владимир НАРОЖНЫЙ**

кӀ. Мыекъуапэ,
гъэтхалэм и 30, 2022-рэ илъэс
N 155

Къэлэ фестиваль

Лыхъужъ орэдхэр кыщӀагуагъэх

Лыхъужъ орэдымкӀэ къэлэ фестивалэу «Это наша с тобой биогра- фия» зыфилоуэр мэлылфэгъум и 1-м культурэм и Унэу «Гигантым» щыкӀуагъ.

Ащ хэлэжъагъэх Мыекъуапэ итворческэ коллективхэм яорэ- дылохэр ыкӀи искусствэхэмкӀэ Адыгэ республикэ колледжэу У. Тхьабысымым ыцӀэ зыхы- рэм щеджэхэрэр.

лофтхьабзэр мэхъанэ зилэ тарихъ хъугъэ-шӀэгъэ ини-

тлӀум афэгъэхьыгъагъ: Хэгъэгу зоошхом Теклоныгъэр кызы- дахыгъэр илъэс 77-рэ ыкӀи Адыгеим къэралыгъо гъэпсы- кӀэ зилэр илъэси 100 зэрэ- хъухэрэм. Фестивалыр узылэ- пищэу гъэпсыгъагъэ, лыхъужъ орэдэу ащ кыщӀагуагъэ пӀпч

тарихъ блэкӀыгъэр нэм кы- кӀыгъэуцожъыщтыгъ, гум нэсы- рэ мэкъамэхэм, гушылэхэм Хэгъэгу шӀульгъур зэхыуагъа- шӀэщтыгъ, лыгъэшӀэным уфа- плущтыгъ.

(Тикорр.).

Республикэ зэнэкъокъу

Орэдыло анахъ дэгъухэр къэнэфэщтых

Мыекъуапэ искусствэхэмкӀэ икӀлэлэцӀыкӀу
еджаплэу N 1-м мэлылфэгъум и 6-м акаде-
мическэ орэдылономкӀэ щызэнэкъокъуштых.

ЗэхэщакӀохэм гухэлъэу ялэр кӀлэлэцӀыкӀу сенаушхэу мэкъэ дахэ зилэхэр кыхэгъэщыгъэн- хэр, ятворческэ амалхэр кы- зӀуагъэхыгъэнхэр ыкӀи сэнэ- хъатымкӀэ гъэсэнэгъэ ягъэгъо- тыгъэныр ары.

Зэнэкъокъум кӀлэлэеджӀкӀо 40 хэлэжъэщт, ахэр искусствэхэмкӀэ кӀлэлэцӀыкӀу еджаплэу К. Лъэцэрыкъом ыцӀэ зыхы- рэм, Мыекъуапэ искусствэхэм- кӀэ икӀлэлэцӀыкӀу еджаплэу N 1-м, къалэм искусствэхэмкӀэ иеджа- плэхэу N 3-м ыкӀи 6-м, искусствэхэмкӀэ еджаплэхэу Тульскэм, Кошхьаблэ, Натырбые, Инэм, Яблоновскэм, ШӀауджэнхьаблэ ыкӀи Дондуковскэм адэтхэм кӀарыкӀыштых.

Мыекъуапэ и ДШИ N 1-м изал цӀыкӀу лофтхьабзэр щы-

кӀошт, еджакӀохэр ныбжъымкӀэ купи 4-у гошчыгъэщтых.

Жюрим итхьаматэр иску- ствэхэмкӀэ Адыгэ республикэ колледжэу Тхьабысымэм ыцӀэ зыхырэм икӀлэлэегъаджэу Ма- рина Прошинар ары.

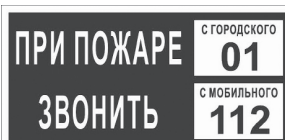
Зэнэкъокъум кызыхагъэ- щыхэрэм дипломхэмрэ шӀухъаф- тынхэмрэ аратыштых.

Республикэ зэнэкъокъум кӀэщакӀо фэхъугъэх искусствэхэмкӀэ кӀлэлэцӀыкӀу еджаплэу N 1-м методикэмкӀэ игупчэрэ АР-м культурэмкӀэ и Минис- терствэрэ.

Мыщ фэдэ лофтхьабзэр илъэс къэс зэхэщэ зӀблэдзы- гъэу: зэмкӀэ эстраднэ вокалым- кӀэ, адрэмкӀэ — академическэ вокалымкӀэ.

(Тикорр.).

ШъунаӀэ тежъугъэт

Машло́м зыкымыштэнымкӀэ Урысые Федера- цием шагъэуцугъэ шапхъэхэм зэхьокӀыныгъэу афашыгъэхэм мы илъэсым щылэ мазэм кӀуа- чӀэ ялэ хъугъэ.

Цыф псэуплэхэм, садлэжы- плэхэм къапэблагъэу чӀыгу лахъхэр зилэ цыфхэм хэкӀымрэ уцыжъ гъугъэхэмрэ ягъэстынкӀэ сакъыныгъэ кызыхагъэфэн фае.

Машло́м зыкымыштэнымкӀэ шапхъэу щылэхэр зыукъохэрэм административнэ тазыр аты- ралъхэ: цыфхэм — сомэ мини 2-м кышыублагъэу мини 3-м нэс; лӀнатӀэ зылыгъхэм — сомэ мини 6-м кыщегъэжъагъэу мин 15-м нэс; предпринима- тель лофшӀэныр зыгъэцӀакӀэхэ- рэм — сомэ мин 20-м кышыу- блэгъэу мин 30-м нэс; юридиче- скэ лицэхэм — мини 150-м кыщегъэжъагъэу мин 200-м нэс.

**Шъугу
къэтэгъэкӀыжы:**

— унаеу зычӀэсыщт унэхэр, чыгыхатэхэр (дачэхэр), хатэхэр зилэхэм псы зэрыт пхъэчайхэр, машло́р зэрэбгъэкӀосэщт пкы- гъохэр ялэнхэ фае;

— псэуалъэхэм, унэхэм, транспортыр зыцагъэуцурэ чы- плэхэм къапэблагъэу пӀдза-

фэхэр ащыбгъэсты хъушӀтӀ, ащкӀэ кыдӀэпытӀэгъэн фае ахэм азыфагу илӀыр зыфӀэдызир;

— гъогухэр, чӀэхьаплэхэр, дэхьаплэхэр, унэхэм якӀурэ гъо- гухэр ренэу уаӀкӀолӀэн пӀӀэкӀы- нэу щытынхэ фае;

— чыплэхэр гъэстыныпхъэ- хэм, хэкӀым, уцыжъхэм, чыг- хэм къапытӀэкъугъэ тхьаплэхэм ыкӀи нэмыкӀхэм ашышӀуухъу- мэх, нэмыкӀэу къӀэпӀон хъумэ, ахэр къэшъуугъоинхэшъ, контей- нерхэм е ящикхэм арышӀуль- хъанхэшъ, лушъушынхэ фае.

Муниципальнэ образованием ичӀыплэ горэм машло́м зыкы- шиштэным ищынагъо щылэу загъэунафыкӀэ, пхъэ машло́хэр амышӀынхэу, уцыжъхэр ыкӀи хэкӀыхэр амыгъэстынхэу афа- гъэпытэ.

Машло́м зыкыштэмэ, теле- фонхэу 01-мкӀэ, 101-мкӀэ е 112-мкӀэ шъукъытеу.

И. Е. БЭГУШЪ.

Къалэу МыекъуапэкӀэ ыкӀи Мыекъопэ районымкӀэ къэ- ралыгъо инспектор.

Зэлухыг ыкIи Iэрыфэггъу

Адыгеим ихыкум сообществэ ипшэрылхэм, технологияклэхэм яшлуагэкIэ правосудиер зэлухыггъу ыкIи Iэрыфэггъу зэрэщытым, зэгэшлужыным осэшхоу илэм афэггэхыггаг Адыгеим ихыкумхэм я Совет итхаматэу Екатерина Богатыревам зэдэгущылэггъу дытIаггэр.

— **Екатерина, Адыгеим ихыкумхэм я Совет ипшэрылхэр сьд фэдэха? Ахэм яггэцкIэнкIэ гэггэаггэхэр итгуйлэха?**

— Тишэолпыр ихыкум сообществэ хэхэах федеральнэ мэханэ зилэ хыкумхэр, джащ фэдэу республикэм и Апшэрэ хыкум ихыкумышлхэр. Адыгэ Республикэм ихыкумышлхэм я Совет тишэолпыр ихыкум сообществэ иапшэрэ кьулыкьоу щыт. Iофыггохэм язэшлохынкIэ советым епхыггэу хыкум этикэм илофыггохэмкIэ, хыкумышлхэм ыкIи хыкум аппаратым илофышлэхэм яфитыныггэхэр ыкIи яшлоиггоныггэхэр кьэуху-мэггэнхэмкIэ хэушхьафыкIыггэ комиссиехэм Iоф ашлэ. Джащ фэдэу хыкум сообществэм хыкумышлхэм яквалификационнэ коллегие ыкIи Адыгеим иэкзамнационнэ коммиссии зэпхыныггэ адырил.

Советым илофшлэн зыфэггэ-зэггэггэр хыкумхэр зымы емыпхыггэу гэггэсыггэныр, хыкумхэм хэуконыггэу ашлхэрэм аналэ тырадзэныр, хыкумышлхэм ясэнахьаткIэ Iэлэлэсэныггэу ялэм хэггэхьоггэныр, хыкум процессым хэлажэахэрэм апае правосудиер зэлухыггэу щытынм фэлорышлэныр, нэмыкIхэри. Пшэрылхэу щылэхэм язэшлохынкIэ хыкумышлхэм я Совет хэбзэггэуцуггэ ыкIи гэггэклэко кьулыкьухэм, общественнэ объединениехэм, джащ фэдэу кьэбарлгыггэлэс амалхэм чанэу Iоф адешлэ. Хыкумым илофшлэн шуаггэ кьытэу зэхэггэныр зэлэытыггэр обществэм хыкумышлым цыхьэу фишлхэр ары. Ащ пае хыкумышлым илофшлэн

зэлухыггэу ыкIи Iэрыфэггъу гэггэ-псыггэныр анахь мэханэ зилэ лэныкьу.

БлэкIыггэ илээсыр кьызэра-щыггэхэм ащыщ УФ-м ихыкумышлхэм я Совет кьэралыггэ кьулыкьухэм язэпхыныггэхэмкIэ, общественнэ организациехэм ыкIи кьэбарлгыггэлэс амалхэмкIэ и Комиссии дэкIыггэ зэхэ-сыггэ ин Адыгеим зэрэщы-хыггэр. Ащ илофшлэн хэлэ-жыаггэх Урысыем ихыкумышлхэм я Совет иллыкIохэр, хыкумышлхэр, урысые хыкумышлхэм япресс-секретарьхэр, журналистхэр, Урысыем ыкIи Адыгеим яправоведхэр. Анахьэу аналэ зытыраггэтыггэр цифровой системэм изэхэггэн ыкIи информационнэ обществэр хыкум системэм щыггэпсыггэныр ары. Ащ нэмыкIэу блэкIыггэ илээсым Адыгеим и Апшэрэ хыкум ихыкумышлхэу, Хэггэу зеошхом иветеранэу И. Я. Погожевым мэфэкл шлыкIэм тетэу мыжэ-бггэу кьыфызэлутхыггэ.

— **Тишэолпыр сьдэу-цтэу зэггэшлужь юстициер щыггэпсыггэ хьура?**

— Тикьэралыггэ ихыкумхэм зэхафьрэ Iофхэм янахьыбэр зэггэшлужь хыкумышлхэм апшэ дэкIы. Адыгеим ихыкумхэм я Совет АР-м изэггэшлужь хыкумышлхэм ялофшлэн зэхэггэ-нымкIэ Ггэлорышлэлэм Iоф дешлэ. Ащ ипшэрылхэм ахэхэ зэггэшлужь хыкумышлхэм язэхэггэн епхыггэ упчлэхэм язэхэггэ-фын. Джащ фэдэу гэггэклэко кьулыкьухэм зэпхыныггэ адырил. Адыгеим и Лышхьэу Кьумпыл Мурат илэпылэггукIэ зэггэшлужь хыкумышлхэм яаппарат хэггэхьаггэ, ахэр нэггьрэ 48-рэ

хьуштыггэмэ, джы нэггьрэ 70-м ехьу.

Зэггэшлужь хыкумышлхэр зэблэмыхьунхэм фэггэхьыггэу Урысыем ихыкумышлхэм я Совет гэггэрэзэггэныр хэбзэггэуцуггэм фишлхэр бэмышлэу Кьэралыггэ Думэм ыштаггэ. ЫпэкIэ ренэу ахэр зэблэ-хьуштыггэ. Джы шэпхьакIэу щылэмкIэ илээсищ палтэу илэу зэггэшлужь хыкумышлхэр аггэнафэх, нэужым ахэр ятIонэрэу зыхадзыжхэкIэ палтэм гьунапкэу илэштэп. Законным зэхэконыггэу фашлхэр федеральнэ ыкIи шэолпыр хыкумышлхэм зы статус ялэным фэлорышлэ ыкIи зымы емыпхыггэ хыкумышлхэм конституционнэ гарантия тетдэ ялэу кьулыкьур ахьы.

— **Хыкум зэггэшлужь институтым сьд фэдиз шуаггэ илэр?**

— Непэ лэныкьохэр зэггэшлужьггэнхэр граждэскэ ыкIи арбитражнэ хыкум зэхэггэ-хэм язы Iахьэу щыт. Зэггэшлужь процедурэм хэхэ зэдэгущылэггэхэр, зэггэшлужьакохэр, джащ фэдэу медиациер. Ащ нэмыкIэу Урысыем и Апшэрэ хыкум отставкэм щылэ, квалификация ин зилэ специалист хыкумышлхэр зэггэшлужь хыкум зэхэггэ-хэм кьыхаггэлэжээнхэ альэ-кIынэу аггэпсыггэ. Зэггэшлужь Iофшлэным ихьатыркIэ бггуйтIу зэмызэггэныггэхэр даггэзы-жынынхэ альэклэ. Ау, гукьау нахьмышлэми, мы мафэхэм зэггэшлужь хыкумым институт бэ кьыкIэупчлэу пфэлосттэп. Арэу щытми, сицыхьэ теллэ зэнэкьокьуныггэхэр икьоу дэггэзыжы-ггэнхэмкIэ, цыфым ифитыныггэхэр зэтэггэуцожьыггэнымкIэ

зэггэшлужь процедурэр кьызэрэ-зыфаггэфэдэщыт.

— **Хыкум зэхэггэ-хэм сьдэуцтэу цифровой технологиер ащыжэ-ггэфэдэра?**

— Цифровой правосудиер — кьэбарлгыггэлэс коммуникационнэ технологиер ыкIи системэм иггэфэдэнкIэ зэггэшлужь хыкумым иггэпсыкI. Хыкум системэр нахьышлэ пшын плэ-кIыштэп шлыкIакIэу щылэхэр умыггэфэдэхэу, арыш, хыкумхэр кьэбархэмкIэ зэлухыггэу щытынм апэрэ илээсэп хыкум сообществэм ыналэ зыты-риггэтырэр. Информационнэ технологиер кьызэжыаггэм кьы-щыублаггэу хыкум системэр зэлухыггэу хьуггэ. Интернетыр кьызфаггэфэдэзэ мыщ зыкьы-фэггэгазэхэрэм япчяггэ илээс кьэс хэхэу. Процессуальнэ до-кументхэм электроннэ гэггэпсыкIэ ялэу хыкумым фаггэхьынхэ амал цыфхэм ялэ хьуггэ. Анахь мэханэшхо зэрэтырэ Iофыггэ-хэм ащыщ цыфхэмкIэ правосудиер зэлухыггэу ыкIи зыпари пэрыохьу кьафэмыхьоу ахэм зафаггэзэн альэклэныр гэггэ-псыггэныр. Электроннэ хыкум документхэр ухьумэггэнхэм фэлорышлэрэ амалхэр аггэпсы-х. Непэ хыкум системэм интер-

нет-сайтхэр, информационнэ киоскхэр ыкIи таблохэр, виде-озэпхыныггэм исистемэхэр имылэхэу илофшлэн ыггэпсыныр кьины кьыщыхьушт.

Адыгеим ихыкумышлхэм я Совет илээс кьэс зэнэкьокьоу «АР-м интернет-сайт анахь дэггэу» зыфилорэр зэхэггэ. БлэкIыггэ илээсым Джэдэжэ район хыкумым теклоныггэ кьыди-хыггэ. ЯтIонэрэ, ящэнэрэ чы-плэхэр Мыекьопэ ыкIи Тэхьутэ-мыкьое район хыкумхэм афа-ггэшшоаггэ.

— **Мы илээсым хыкумышлхэм я Совет ына-шхьэ сьд фэдэ ипшэры-лэа итхэр?**

— Планым хэтэу хыкумышлхэм я Совет ыггэцакIэрэм имы-закьоу, АР-м ихыкумышлхэм я Совет заггэпсыггэр илээс 30 ыкIи Адыгеим кьэралыггэу гэггэ-псыкIэ зилэр илээси 100 зэрэ-хьухэрэм афэггэхьыггэ Iофтхьа-бзэхэм зафэггэггэхьазыры. Мы хьуггэ-шлаггэхэм мэханэшхо ял. Арыш, ахэм афэггэхьыггэ Iофтхьабзэу зэхэггэштхэр зэкIэ-хэмкIи хьуггэ-шлэггэ ин хьуштых ыкIи Адыгеим ихыкум системэ епхыггэхэм ар дахэкIэ агу кьы-зэринэжыщытым сицыхьэ теллэ.

КИАРЭ Фатим.

Фестивалэу «Хрусталь жьоггэжыыхэр»

Хыкум приставхэм я Федеральнэ кьулыкьу и Ггэлорышлэлэу Адыгеим щылэм «Хрусталь жьоггэжыыхэр» («Хрустальные звездочки») зыфилорэ фестиваль-зэнэкьокьум иапэрэ едзыггэ зэхыггэ.

Хыкум приставхэм я Федеральнэ кьулыкьу имызакоу, нэмыкI кьэралыггэу структурэхэм ахэтхэм яклэлэцIыкIухэри фестивалым щызэлукIаггэх.

Осэшлэхэм ахэтыггэх АдыгеимкIэ культу-рэм ыкIи искусствэм ялофышлэ цлэ-рылохэр.

Зэнэкьокьум хэлажэахэрэ аныбжэ елытыггэу купитIоу аггэщыггэх. Хабзэ зэрэхьуггэу, ахэм музыкальнэ Iэмэ-псы-мэхэмкIэ мэкьамэхэр кьыраггэуаггэх, кьэшьуаггэх, ордэхэр кьауаггэх. Зэхэ-щакIохэм кьызэрэхаггэщыггэмыкIэ, клэ-лэцIыкIухэмрэ ныбжыкIэхэмрэ шлэжэ ялэу плуггэнхэмкIэ, ллэужхэм язэпхыны-ггэхэр гэггэпэггэнхэмкIэ мыщ фэдэ Iофтхьабзэхэм мэханэшхо ял.

Лэныкьоу кьашьомкIэ анахь цыкIу-хэр зыхэхьэггэ купым апэрэ чыплэр

зэдаггэщыггэ КIыкI Самирэрэ Рада Вер-вейкрэ. НахьыжхэмкIэ теклоныггэр кьыдахыггэ ансамблэу «Абрекхэм» хэтхэ Беданэкьоу Аризэрэ Хьопсэрыкьоу Хьа-мидрэ. Ахэм лэпкьэ кьашьоу «Ислэ-мыер» дахэу кьаггэлэгуаггэ.

Ордэ кьэзылуаггэхэм анахь кьахэггэщыггэ Денис Олейниковыр. Группэу «ДДТ-м» ирепертуар щыщ ордэу мыщ кьылуа-ггэм жюрием хэтхэм осэшлэу фашлхэр.

Зэнэкьокьум ишэолпыр едзыггэу хэ-лэжыаггэхэм зэкIэми дипломхэр ыкIи шлухьафтынхэр афаггэшшошэщытх. Текло-ныггэр кьыдэзыхыггэхэм явидеомате-риалхэр Москва аггэхьыщытх, кьыкIэ-лэыкIорэу уцуггэм ахэр хэлэжэщытх.

Хыкум приставхэм я Федеральнэ кьулыкьу АдыгеимкIэ и Ггэлорышлэлэу ипресс-кьулыкьу

Искусствэм и цыфхэр, лъэхъаныр

Тхьэм театрэм кыыфигъэхъугъ

Театрэм кыфэхъугъэ цыфым искусствэм кыычиклугъэ гъогур щыланьгъэм хэклакэрэп.

Адыгэ Республикэм, Къалмыкым язаслуженнэ артистэу Ацумыжъ Тембот игъонэмысэу дунаим зехыжыгъэр илъэс зауэ хъугъэ. Ыгу кыитымыжырэми, непи кыитхэтэу алытэзэ, пчыхъэзэхъэхэр фызэхашхэ.

Культурэм илофшлэ и Мафэ игъэклотыгъэу Адыгэ Республикэм щыхагъэунэфыкыгъ. Къэралыгъо гъэпсыклэ илэу Адыгегир зыпсэурэр илъэси 100 зэрэхъурэм илофшлэгъэ дэгъухэр пэтэгъохы. Ацумыжъ Тембот фэгъэхъыгъэ шлэгъ пчыхъэзэхъэхэу Пэнэхэс щыклаугъэм клэлэгъаджэхэр, Т. Ацумыжым илахылхэр, кыдеджагъэхэр, къуаджэм щыщхэр, хэбзэ кылыкшлэхэр хэлэжыгъэх.

Афыпсыпэ къоджэ псэуплэм ипашхэу Шыуцлэ Казбек зэхэхэм кыычыгушыла. Т. Ацумыжыыр езыгъэджагъэу, артист хъуным фзыщгъэ Чэркай Чэрым, нэмыкхэм ягукъэкыжхэр гъэшлэгъоныгъэх.

Пэнэхэс къоджэ псэуплэм культурэм и Унэу дэтым ихудожественнэ пашхэу Дэгугф Людмилэ пчыхъэзэхъэхэр узылэпищхэу зэрищхэ. Тембот ныбджэгъоу илагъэхэр, кыдеджагъэхэр, илахылхэр Л. Дэгугфым кыыгъэгъушылэхэзэ, гукъэкыжхэм цыфхэр агъэщыххэу, хъугъэ-шлэгъэ зэфэ-шхъафхэр алотэжхэу бэрэ кыхэкылгъ.

Пчыхъэзэхъэхэм хэлэжыгъэхэм Ацумыжъ Тембот непи кыитхэтэу алытэзэ, зэлулэгъум клэщакло фэхъугъэхэм лъэшху зэрафэразэхэр къалаугъ.

Ацумыжъ Тембот фэдэ цыфхэр илъэси 100-м зэ къэхъухэу Хъакъуй Аслъан елытэ. Лъэкъ театрэм члэнгъэ иншыгъэу къэзылохэрэм А. Хъакъуим адырегъаштэ.

Ролым икъэшлын

Спектаклым кыычишлышт ролым зыфигъэхъазырыныр шэнхэбзэ пытэ Т. Ацумыжым фэхъугъагъ. Ролыр икыоу кымышлэу, ащ хэлъ гупшысэр сыхдэу щытми кыызэлуйхыныр кырымимыгъэклоу псэуштыгъ. «Теурькло-елъэклон» зыфэпштыр кыызхигъафэщтыгъэп.

Чэпэе Муратэ ипъесэ техыгъэу «Шъузабэхэр» зыфилорэ къэгъэлъэгъоним Хъаджэцлыклу ироль кыычышылыр Т. Ацумыжым уегъэхъы, уегъэгупшысэ. Сэмэркъэу ышыныр зэриклэсэр кыхигъэхъысэ, шулэгъу къабзэм еклурэ гъогур кызыригъотыгъэ шыклэри артистим илэпэлэсэныгъэ адештэ. Шъузабэхэм ахэтэу ипшъэрлыхэр колхозым зэрэщигъэцаклэхэр артистим къэгъэлабго.

Игушылаклэ, изеклуаклэ зымы фэдгъадэрэп. Еж-ежырэу кыыготырэ театралнэ амалхэр гъашлэм зэрэщыщхэм гуклэ

уафещэ, зэфэхъысыжхэр уегъэшых. Будапешт зэрэнэсыгъэр, лыгъэу заом щызэрихъагъэр артистим кызыэрилотэжырэ комедиэм пэблагъэми, дзэклолым кыклугъэ зэо гъогур кыыригъэ-лыхырэп.

Гъогурьклоным ишпхъэхэм афэгъэхъыгъэ театралнэ къэшлыныр зымыуасэ щылэп. Драматург цлэрылоу Къуекъо Налбий ытхыгъэм ар техыгъ. Адыгэ Республикэм инарднэ артистэу Тхьаркъо-хъо Теуцожь игъусэу ролыр кыышысэ, щылэ-

ныгъэм кыхэхыгъэ едзыгъохэм уагъэхъы, уаплу. Лъэсэу зеклорэ цыфыр милициэм икыулыкшылэ зэригъэпщынэшт шыклэм уеплысэ, артистим ироль кызыэришырэм удехы-хы, уфэразэу лэгу уфытео.

Пчыхъэзэхъэхэр, зэлулэгъухэр

Тхаклоу, оредылоу Быштэкъо Рузанэ иконцертэу Адыгэ къэралыгъо университетым щыклаугъэм тызеплыгъэр бэшлагъэми, тцыгъупшэрэп. Артистэу Ацумыжъ Тембот нэгум кыыклигъэуцозэ, игушыли, изеклуакли уащегъэгъуазэ. Пчыхъэзэхъэхэм Т. Ацумыжым ипшъа-шхы кыычышъуагъ. Лъэкъ гупшысэр щылэныгъэм щыпхырищызэ, искусствэм ыбзэ зэрэбаир, ятэ зэригъэлаплэрэр кыыгъэлъэгъуагъэх.

Гъунэгъум кылорэр

— Зы унэ тызэдычлэсэу Мыекъуапэ тыщыпсэуштыгъ, — къелуатэ Адыгэ Республикэм культурэмклэ изаслуженнэ

лофшлэу, археолог цлэрылоу, республикэ общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» игъэ-цэклэкло куп хэтэу Тэу Аслъан. — Археологие къэбархэм сыдахыхэу тизэдэгущылагу зезгъэулыкхэу кыхэкыштыгъ. Тембот сынэгъу кыыклаплэзэ кызырэсэдэлурэм сигъэгущоштыгъ, сигушылэ кызыэпиутыштыгъэп. Лъэкъ лофыгъохэм зэрагъэгумэклырэр кыхэхэу упчлэ чъэпхыгъэхэр кыыситыштыгъэх. Театрэм кыычишлырэ ролхэм саяплысэ Урысыем иартист цлэрылохэм илэпэлэсэныгъэклэ афэгъадэу, ясатырэ анахъ дэгъухэм ахэзгъэуцоу уахътэ кыысэклугъ.

Пэлошхор къашлэжы

— Пачыхъэу а 1-рэ Петр ситеплэклэ бэмэ сыфагъадэ, ари сигуап, — кытилоштыгъ Ацумыжъ Тембот. — Сэ сыартист, пачыхъэм ироль къэсшыгъэгъоп. Спектаклым пачыхъэм ироль кыычысатмэ, шло-гъэшлэгъонэу къэсшыштыгъ...

Тембот игъо ифагъэп ащ фэдэ роль кыышынэу. Адыгэ Республикэм щыхагъэунэфыкырэ мэфэклхэм ахэлэжыныр Т. Ацумыжым шэнышлэ фэхъугъагъ. Урысыем, Адыгеим янарднэ артистэу Куканэ Мурат кызыэрилуагъэу, Тембот исэнэхъат фемыджагъэми, театрэм кыыфэхъугъэ цыфхэм ащыщ хъун ылъэкылгъ. Кинофильмэхэм, спектаклэхэм ролыбэ къа-чишлыгъ. Сэнауштыгъэу хэлхыр режиссерхэм кыдалытэзэ, ролэу кыышыштыр кыыфыхыштыгъ. Цыхъэу кыыфашлырэр кызыэригъэхъыпкъэжырэ илофшлэгъухэм алъэгъуштыгъ, бэмэ щысэ афэхъуштыгъ. Ыгу-кли, ирольхэмкли театрэм щыщ шыпкъэу зэрэщытыгъэр Куканэ Мурат кыхигъэхъыгъ. Игъонэмысэу артист цлэрылоу ищылэныгъэ зэриухыгъэр, ролыклэхэр кыышынхэу игъо зэрымифагъэр цыфхэм агу къео.

Къэралыгъом щыпсэурэ лъэкпхэм яискусствэрэ якультурнэ клэнрэ мыгъэ я Илъэс. Культурэм хэхъоныгъэ фзы-шыгъэхэм яшлушлагъэ кыыхэдгъэхъысэ, Ацумыжъ Тембот икларыклэу нэгум кыклузэу. Икыоджэгъухэм язэхэхэу кыы-зэрэщылаугъэу, артистыр илофшлагъэклэ, исэнауштыгъэклэ непи кыитхэт. Ащ роль пэпчэ еклолэклэ шхъаф фишлыныр ишпхъэу щытыгъ. Игукъаохэр кыылотэнхэр, тхъаусыханыр ишэныгъэхэп. Щылэныгъэм фэгущлозэ лъэхъаным дыригъэ-штэныр, лъэуж дахэ кыыгъэнэ-ныр ишыклэшлэхэм ащыщыгъэх.

ЕМТИЛЪ Нурбий.

Кушъхьэфэчъэ спортыр

Мамырзехьэхэр зэлуклагъэх

Урысыем кушъхьэфэчъэ спортымклэ изэнэкьокъу Адыгэ Республикэм гъэшлэгъонэу щэкло.

Александр Евтушенкэр апэ ит.

А. Евтушенкэр — щысэшл

Апэрэ мэфи 4-м спортсменхэр едзыгъуи 4-мэ ащызэлуклагъэх. Адыгеим испорт еджаплэ щаплугъэ Александр Евтушенкэм едзыгъуи 2-мэ теклоныгъэр къашыдихыгъ.

Километри 120-рэ хьурэ мыжъо гьогур къызаклум, апэрэ чыплэр къыдихыгъ. Зэнэкьокъум имайкэ гьожь къыфагъэшшоагъ, ятлонэрэ мафэм зэклэми апэ итэу зэнэкьокъур ригъэжъагъ.

Километрэ 13-р хэушъафыкыгъэу къызаклум, А. Евтушенкэр зэклэми апэ ишъыгъ. Мэфи 4-м щылэгъэ зэлуклэгъухэр зызэфэхьысыжъхэм апэрэ чыплэр тиспортсмен къыхыгъ.

НыбжьыкIэхэм язэнэкьокъухэр

Илээс 17 — 18 зыныбжь клэлэхэм километрэ 13 къызаклум, Адыгеим испортсменэу Роман Долматовым апэрэ чыплэр къыдихыгъ. Тренерэу Юрий Курочкин Р. Долматовым ипаш.

Александр Евтушенкэм итренерыр Анатолий Лелюк. Ащ къы-

зэрэтилуагъэу, Александр Урысыем кушъхьэфэчъэ спортымклэ ихэшыпыкыгъэ командэ хэт, зэнэкьокъухэм зафегъэхъазыры.

Хабаровск, Калининград...

— Адыгеим щыклорэ зэнэкьокъум Хабаровскэ, Москва, Ленинград хэкум, Свердловскэ, Тюмень, Саратов, нэмыкIхэм яспортсменхэр хэлажъэх, — къытилуагъ АР-м кушъхьэфэчъэ спортымклэ и Федерация ипашэу Анатолий Лелюк. — Адыгэ Республикэр мамырзехьэ шьолъырэу зэрэщытыр хэгъэгум испортсменхэм альэгъу. Урысыем мамыр псэуклэр щыгъэпытэгъэным спортсменхэр, тренерхэр хэлажъэх.

— Республикэм испортсменхэм зэнэкьокъум гъэхъагъэу щашырэр къэралыгъо гъэпсыкIэ илэу Адыгеир зыпсэурэр илээси 100 зэрэхьурэм фагъэхьы, — къытилуагъ Александр Евтушенкэм.

Мэлылфэггум и 6-м Мыекъуапэ игьогухэм зэнэкьокъухэр ащыклоштых. Мэщытымрэ филармониемрэ адэжъ мафэм сыхъа-тыр 11-м зэлуклэгъухэр спортсменхэм щырагъэжъэщтых.

Футбол

Зэнэкьокъур къеIыхырэп

Хэгъэгум футболымклэ изэнэкьокъу апшъэрэ купым щэкло. Мэлылфэггум и 1 — 3-м я 23-рэ ешлэгъухэр командэхэм ялагъэх.

Зэлуклэгъухэр

«Рубин» — «Химки» — 2:3, «Арсенал» — «Ахмат» — 0:0, «Крылья Советов» — «Уфа» — 1:2, «Ростов» — «Нижний Новгород» — 1:2, «Локомотив» — «Спартак» — 1:0, «Краснодар» — «Динамо» — 0:1, ЦСКА — «Урал» — 2:2, «Шьачэ» — «Зенит» — 0:0.

Командэр истадион щешлэ зыхьукIэ, теклоныгъэр къыдихы-щтэу нахь уегъэгугъэ. Арэу щыт-ми, я 23-рэ зэлуклэгъухэм язэфэхьысыжъхэм къагъэлагъорэр нэмыкI. «Локомотив» «Спартак» 1:0-у теклуагъ. Я 85-рэ такы-къым Изидор къэлапчъэм пэчы-жъэу дауи, Iэгуаор чэрэгъузэ лэгъупкъопсым фэдэу быби, хъа-гъэм ифагъ.

Етлани дгъэшлагъорэр ешлэгъу уахътэм къыклоцI «Локомотив» зэ нылэп «Спартак» икъэлапчъэ зэрэдэуагъэр. Къэлапчъэлутэу Александр Максименкэм инасып имызакъоу, илэлэсэныгъи къы-хыгъэп чэрэгъурэ Iэгуаор къы-зэклидзэжъынэу.

«Рубин» зэлуклэгъур 2:2 ыухы-щтэу гугъээз, ешлэгъур зыцау-

хыщт уахътэм икъэлапчъэ Iэгуаор дигъэкIыгъ. «Динамо» 1:0-у «Краснодар» теклуагъ, пенальтикIэ хъагъэм Iэгуаор ридзагъ. Дунаим футболымклэ ифедерация исудьяу Алексей Николаевым зэрилъитэрэмклэ, судьям пенальтир ыгъэу-нэфынэу Iофхэр щытыгъэхэп. ЦСКА-р «Урал» зыдешлэм, аужы-рэ такыкъым судьям пенальтир ыгъэу-нэфынэу фэягъэ. ЦСКА-м иухъумакло шапхъэхэр ыукуагъэх. «Шьачэ» «Зенит» дэгъоу дешлагъ.

Судьяхэм ялажъэкIэ ешлэгъу-хэм клэухэу афэхьурэм гумэкIы-

гьохэр къапкъырэкIых, коман-дэхэм чIэнагъэхэр ашых.

«Уфа» иешлэкIо ныбжьыкIэу Гамид Агаларовыр ухъумакло-хэм къадзыхъагъэу щытыгъэми, псынклэу ыпэкIэ илгыгъ, зэлукIэ-гъур аухынымклэ такыкь заулэ къэнагъэу хъагъэм Iэгуаор ридзагъ. Г. Агаларовыр хэгъэгум щыклорэ зэнэкьокъум ешлэгъу 22-мэ ахэлэжъагъ, гьогугъу 15 къэлапчъэм Iэгуаор дидзагъ.

ЦСКА-м мыгъэ аштэгъэ Юсуф Язиджи къэлапчъэм Iэгуаор димыдзэу ешлэплэм икIыжъырэп. ЦСКА-р «Урал» зылоклэм пеналь-тикIэ Ю. Язиджи хъагъэм Iэгуаор ридзагъ.

Апэ ишъыгъэ командитфыр медальхэм афэбанэх. «Зенит» дышъэр ыхъыщтэу бэмэ альытэ. Тыжыныр, джэрзыр къыдзыыхы-щтхэр зэнэкьокъум къыгъэлъэ-гъоштых.

Чыплэу

зыхъытхэр

1. «Зенит» — 49
2. «Динамо» — 46
3. ЦСКА — 43
4. «Шьачэ» — 39
5. «Локомотив» — 37
6. «Краснодар» — 36
7. «Ахмат» — 32
8. «Кр.Советов» — 32
9. Н. Новгород — 27
10. «Спартак» — 27
11. «Рубин» — 25
12. «Ростов» — 22
13. «Урал» — 21
14. «Арсенал» — 21
15. «Химки» — 21
16. «Уфа» — 21.

Ауж къинэхэрэм рэхъат ялэп. Апшъэрэ купым къыхэнэжъыхэ ашлоигъу. Командэ пэпчэ иешлакIэ зэрэхигъахьорэр къыхэтэгъэщы.

Я 24-рэ ешлэгъухэр

0.04

«Химки» — ЦСКА
«Н.Новгород» — «Динамо»
«Рубин» — «Краснодар»
«Ахмат» — «Зенит»

10.04

«Урал» — «Кр.Советов»
«Уфа» — «Шьачэ»
«Спартак» — «Арсенал»
«Ростов» — «Локомотив».

Зэхъышагъэр
ыкIи къыдзы-
гъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм
лэпкэ Iофхэмклэ,
IэкIыб къэралхэм ащы-
псэурэ тильэпкъэ-
гъухэм адырIэ зэпкъы-
ныгъэхэмклэ ыкIи
къэбар жьугъэм
иамалхэмклэ и Комитет
Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакционер зыхъытхэр:

385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:

приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къаIихьырэр А4-кIэ
зэджэхэрэ тхьапэхэу
зипчъагъэкIэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлъэу, шрифтыр
12-м нахь цIыкIунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэклэгъэкIожьых.
E-mail: adygvoice@
mail.ru

Зыцаушыхъатыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутын Iофхэмклэ, теле-
радиокъэтын-
хэмклэ ыкIи зэлы-
IэсыкIэ амалхэмклэ
и Министерствэ
и Тымыр-Кавказ
чыплэ гъэлары-
шлэпI, зэраушыхъатыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмклэ

пчъагъэр
4487

Индексхэр

П 4326
П 3816
Зак. 636

Хэутыным узщы-
кIэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор

шъхьалэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхьалэм
игуадзэр
Мэщлэкъо
С. А.

ПшъэдэкIыжъ
зыхьырэ секретарыр

ЖакIэмыкъо
А. З.